

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва магістерської програми)

на тему: **«Резерви підвищення конкурентоспроможності
промислового підприємства»**

Виконавець:

студент факультету економіки і
управління підприємництвом

Власюк Дар'я Дмитрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

Науковий керівник:

д. е. н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Янковий Олександр Григорович

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. На сьогоднішній день в умовах загостреної конкуренції та перенасиченості ринку перед кожним керівником підприємства або організації виникає потреба в постійному пошуку шляхів управління конкурентоспроможністю, зумовлюється необхідність вивчення даної проблематики та розробки необхідних заходів для досягання певного конкурентного рівня на ринку, що є більшим за головних суперників. За останнє десятиліття перетворення в Україні спонукають підприємців все більше звертати увагу на положення серед конкурентів, через що управлінці намагаються знайти все більш ефективні, креативні шляхи вдосконалення підприємства, вкладаючи грошові кошти в різні сфери діяльності.

Мета дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є дослідження резервів конкурентоспроможності промислового цементного підприємства і розробка комплексу організаційно-технічних заходів щодо їх мобілізації. Також метою роботи є закріплення теоретичних знань щодо конкуренції, конкурентоспроможності, їх рівнів, факторів та методів оцінки.

Завдання дослідження:

- описати економічну природу конкуренції як основи для визначення поняття «конкурентоспроможності», а також її рівні, фактори, що впливають, методи оцінки та можливі резерви сучасних промислових підприємств;
- дослідити результати виробничо-господарської діяльності ТОВ «Цемент», як факторів, що безпосередньо впливають на положення підприємства на ринку в розрізі 2013-2015 роках;
- проаналізувати різноманітними методами оцінки вплив факторних показників на динаміку рівня конкурентоспроможності ТОВ «Цемент» в порівнянні з найголовнішими конкурентами галузі та власними показниками минулих років з 2013 по 2015 роки.
- запропонувати комплекс організаційно-технічних заходів щодо покращення конкурентоспроможності одеського цементного заводу;
- обґрунтувати економічну ефективність розроблених заходів і доцільність їх практичного впровадження.

Об'єкт дослідження: одеський цементний завод ТОВ «Цемент».

Предмет дослідження: фактичний стан використання ресурсів ТОВ «Цемент», що були обрані експертами як найбільш впливові на рівень конкурентоспроможності, та їх порівняння з аналогічними ресурсами двох підприємств-конкурентів та в динаміці.

Методи дослідження. При написанні магістрської роботи були використані такі методи як теоретичного узагальнення, наукових абстракцій, порівняння та логічного узагальнення, економіко-статистичні методи. та ін.

Інформаційна база дослідження: законодавчі та нормативні документи, що регулюють діяльність промислових підприємств в Україні; наукові та

навчально-методичні роботи з обраної теми; річна звітність ТОВ «Цемент» з 2013 по 2015 рік; сайт підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (49 найменувань) та 2-ух додатків. Загальний обсяг роботи становить 99 сторінок. Основний зміст викладено на 80 сторінках. Робота містить 39 таблиць, 4 рисунки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи конкурентоспроможності підприємства» досліджено економічну природу конкуренції та конкурентоспроможності, як найважливішого показника всієї діяльності підприємства. Розглянуто рівні конкурентоспроможності, зовнішні та внутрішні фактори, що впливають на цей рівень. Особливу увагу у цьому розділі надано методам оцінки рівня конкурентоспроможності, оскільки завдяки цьому можливе подальше виявлення резервів та пошук шляхів їх перетворення у реальні можливості фірми.

У другому розділі «Аналіз конкурентоспроможності ТОВ «Цемент» надано кратку характеристику підприємства та здійснено оцінку результатів виробничо-господарської діяльності підприємства в динаміці 2013-2015 рр, як факторів, що впливають на положення підприємства на ринку. На основі отриманих даних розраховано рівень конкурентоспроможності в порівнянні з двома конкурентами: «Югцемент» та «ВолиньЦемент» методом таксономії та експертних оцінок. Використовуючи метод, що заснований на теорії ефективної конкуренції розглянуто динаміку конкурентоспроможності в порівнянні з власними показниками одеського підприємства.

У третьому розділі «Резерви конкурентоспроможності на ТОВ «Цемент» шляхом порівняння результатів конкурентів та досліджуемого підприємства виявлено резерви підвищення конкурентоспроможності та розроблено автором рекомендації щодо їх усунення. Також було проаналізовано важливі показники конкурентоспроможності ТОВ «Цемент» в динаміці 2013-2015р., використано факторно-економічну модель. Представлено техніко-економічні розрахунки з обґрунтування ефективності їх впровадження запропонованих заходів.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1) ТОВ «Цемент» має значні резерви підвищення конкурентоспроможності та посідає останнє місце в порівнянні з головними конкурентами галузі. Також у 2015 році, порівняно с 2014 показники конкурентоспроможності фірми погіршилися.

2) У підприємства впродовж аналізованого періоду відсутні власні кошти, що значно погіршує його конкурентоспроможність. Це сталося через те,

що більшість методів оцінки розглядають фінансові показники як одні з найважливіших мірил та вважають фінанси кровоносною системою фірми.

3) На підвищення конкурентоспроможності необхідні капіталовкладення у розмірі 2205,57 тис.грн., які окупуються менш аніж за встановлений законодавством України строк – 6,67років.

4) Підприємство не використовує досвід зарубіжних країн у «конкурентній розвідці». Тому необхідно найняти до штату 1 менеджера-аналітика, через що підприємство отримує якісний результат у вигляді відходу від моральних та фінансових втрат.

АНОТАЦІЯ

Власюк Д.Д. «Резерви підвищення конкурентоспроможності промислового підприємства».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою

професійного за спрямування «Економіка та стратегія розвитку підприємства».

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2017 рік.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти конкуренції та конкурентоспроможності підприємств в сучасних ринкових умовах, розглянуто думки багатьох авторів щодо визначення поняття «конкурентоспроможність». Також визначено, які зовнішні та внутрішні фактори впливають на рівень положення фірми на ринку, методи оцінки конкурентоспроможності, розглянуто теоретичні аспекти резервів як невикористаних можливостей.

Проаналізовано основні фінансові показники діяльності ТОВ «Цемент» як факторів, що впливають на рівень конкурентоспроможності. Досліджено фінансовий стан двох головних конкурентів – ПАТ «ВолиньЦемент» та ПАТ «ЮгЦемент» для визначення рівня конкурентоспроможності одеського підприємства, а також проаналізовано цю динаміку.

Запропоновано перетворення резервів у фактори успіху, а саме надано рекомендації стосовно впровадження рекламної компанії та покупки устаткування (принтеру для стикерів, що б підтвердили оригінал товару) для покращення іміджу, а також рекомендовано найняти одну штатну одиницю у ролі менеджера-аналітика або статисту для роботи з конкурентною довідкою як метод скорочення впливу зовнішніх неконтрольованих факторів на діяльність підприємства.

Ключові слова: конкуренція, конкурентоспроможність, фактор впливу, метод оцінки, резерв.

ANNOTATION

Vlasiuk D. "Reserves of comprehend the level of competitiveness of industrial enterprise"

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty

«076 Entrepreneurship, trade and stock-taking activities »

(code and name of the specialty)

under the master's program

« Economics and development strategy of the enterprise »

(title of master program)

Odessa National Economics University.

Odessa, 2017.

Master's qualification work consists of three sections

The work deals with the opinions of many authors regarding the definition of "competitiveness". It is also determined which external and internal factors influence the company's level of position, methods of assessing competitiveness, theoretical aspects of reserves as unused possibilities are considered.

Author analysis the cement industry of Ukraine for 2017, as well as the main financial indicators of Cement LLC as factors influencing the level of competitiveness. The financial state of the two main competitors - PJSC "VolynCement" and PJSC "YugCement" to determine the level of competitiveness of the Odessa enterprise have been investigated.

The proposed transformation of reserves into success factors is the provision of recommendations for the implementation of an advertising company and the purchase of equipment (printer for stickers that would confirm the original product) to improve the image, and also recommended to hire one staff unit as an analyst or statistician to work with Competitive reference as a method of reducing the impact of external uncontrolled factors on the activities of the enterprise.

Keywords: competition, competitiveness, impact factor, estimation method, reserve

